

Zpráva o činnosti výboru SBT za uplynulé období

Hlavní činností výboru SBT bylo zajištění činnosti reprezentačních družstev, fungování programů MŠMT (VSCM, SCM, SpS, SG) a pořádání trenérských školení a seminářů.

REPREZENTACE

V umístění na vrcholných akcích dosáhly největšího úspěchu stříbrné dívky – kadetky U16, dalším je postup žen na MS, po hubených létech postup žen U20 do skupiny A a zejména velmi důležitým i nadějným úspěchem je předvedená hra mužů na ME. Stručně řečeno, dospělé týmy zaslouží uznání, neboť ony jsou korunou práce celého našeho snažení.

Muži

Trenér: Pavel Budínský, ME – 13. místo

Muži na ME předvedli skvělý výkon, jejich hra byla až nečekaně dobrá. K lepšímu umístění chyběl krůček. Ale jen vlastní umístění není tak podstatné, i když je cílem, ale důležitá byla účast a předvedená hra. Trenér Budínský dokázal dát dohromady tým, ve kterém spojil zkušenost s mladými nadějemi a který překvapil a ukázal, že občas se nám daří vychovat skvělé hráče. Důležité je nejenom je najít v mladém věku, ale také jim dát šanci k růstu větším zařazením do domácí soutěže, aby se zvýšil podíl na jejich výchově také doma. Trenér Budínský se svým týmem ukázal vysoce odbornou práci a jeho slova, že český basketbal mužů získal respekt, je nejlepším vyjádřením celého úspěšného vystoupení. V jeho příkladně podrobném hodnocení by neměla zapadnout připomínka, že by se měla zvážit možnost účasti vybraných trenérů na vrcholných akcích FIBA.

Akademici

Trenér: Lubomír Peterka, Univerziáda – 15. místo

Za účasti 24 týmů skončili na 15. místě, dá se říci téměř střed, čili celkově dobré. Tým měl krátkou dobu na společnou přípravu a sehrál malý počet zápasů. Trenér Peterka nepřipomíná, jak sám říká, nic nového – na této úrovni musí hráči umět všechny činnosti provádět v maximální rychlosti a s plným úsilím. Na tom je nutno stále pracovat a sám věří, že start na univerziádě byl pro hráče motivací do další činnosti.

Muži U20

Trenér: Miroslav Marko, ME divize A – 17. místo

Splnili hlavní cíl, udrželi A skupinu, i když jen na 17. místě. To potvrzuje náročnost hry v A skupině a je známo, že zvyšování kvality v tomto věku je pro naše hráče složité. Především v šanci hrát ve vyšší soutěži. Trenér Marko připomíná také nutnost mezinárodní konfrontace na této úrovni, aby se hráči postupně připravili pro A tým. Vzájemná přípravná utkání se Španělskem týmu pomohly a bylo by nutné v tomto trendu pokračovat. Nedostatkem se ukázal návrat do obrany podkošových hráčů, individuální dovednosti a síla.

Junioři U19

Trenér: Petr Jachan, MS – 14. místo

Výsledky domácího MS byly přijaty rozpačitě, neboť se všeobecně očekávalo, že tým využije víc domácího prostředí a také naváže na své úspěchy, kdy domácího prostředí až překvapivě využil. Po prvních zápasech se čekalo na zlepšení prakticky marně. Navíc v přípravě se pro tým udělalo víc než pro jiné týmy, čili maximum – srazy, zápasy. Nepodařilo se vytvořit bojující tým se společným kolektivním úsilím. Z podrobné zprávy trenéra Jachana by mělo být poučením pro všechny – výchova ke komplexnosti všech činností a také že máme větší úspěšnost u mladších ročníků, ale další nárůst kvality je složitý. Jednak herní příležitost mezi dospělými a stejně tak to může souviset s tou komplexností herní vybaveností, která se projeví víc ve starších kategoriích. Logicky také v osobní vůli se zlepšovat.

Junioři U18

Trenér: Jan Ulrych, ME divize A – 12. místo

Obsadili 12. místo na ME, to je splnění základního cíle – udržení v A skupině. Trenér Ulrych připomíná, že je nutno zvýšit náročnost na herní konkurenci v domácích soutěžích. To není ze všech pohledů lehký úkol – od hledání talentovaných dětí, jejich zařazení do SCM a vytváření další herní příležitosti, již v tomto věku, mezi dospělými. Nutno vědět, že zde startovala také řada hráčů, která hrála MS U19 a hrát na dvou vrcholných akcích v krátké době za sebou a podat maximální výkon je téměř nemožné. Jak ve fyzické, ale především v duševní koncentraci.

Kadeti U16

Trenér: Petr Czudek, ME divize B – 5. místo (setrvání v divizi B)

Tým hrál ve skupině B, obsadil 5. místo. Po nadějných výkonech v základní skupině narazil na silnější soupeře a nedokázal se natolik prosadit, aby se dostal mezi nejlepší čtyři týmy s nadějí možného postupu. Tým bojoval, ale nedokázal udržet po celé utkání potřebnou kvalitu. Rozhodně potřebují hráči již v tomto věku zkušenosti z těžších, mezinárodních zápasů – doporučuje trenér Czudek, který na vlastní žádost u RD U16 končí. I přes neúspěch zaslouží pochvalu za práci, kterou odvedl. Jeho připomínky ke kvalitě hráčů v přípravě byly vždy konkrétní a podnětné. Trenérem kadetů U16 byl pro sezónu 2013/14 výběrem ČBF jmenován Peter Bálint – na základě výběrového řízení a návrhu výboru SBT.

Ženy

Trenér: Lubor Blažek, ME – 6. místo (postup na MS 2014)

Ve značně změněné sestavě vybojovaly svým 6. místem postup na MS, a to i když některá utkání, stejně jako výkony některých hráček nebyly vždy podle očekávání. Postup je však největší klad. Navíc při zranění Veselé to nebylo jednoduché. Tým ukázal, že svými výkony může pokračovat na stejné úrovni jako v posledních sezónách. Poučením pro celé hnutí by se mělo stát doporučení trenéra Blažka, aby byla věnována důsledná péče především v rozvoji individuálních činností, jak po stránce basketbalové, tak i atletické. Dát jim přednost před složitými systémy, neboť ostatní evropské týmy jsou v individuální vyspělosti lepší. Tato poznámka by se měla projevit neb lépe bylo by jin nutno prosadit do veškeré přípravy mládeže.

Akademičky

Trenér: Petr Treml, Univerziáda – 6. místo

Akademičky skončily na 6. místě, to je při světové konkurenci výborné umístění. Trenér Treml dal dohromady výborný tým. Možná by konečný výsledek mohl být ještě o stupeň lepší, kdyby se nemusel řešit náš přetrvávající problém, že špičkové hráčky hrají ve více týmech. Tím logicky chybí společná příprava a také je složité podávat vždy vrcholný výkon. Na druhé straně je účast na univerziádě výraznou pomocí k získání zkušeností ze hry světových týmů. Tato potřebná zkušenost s různými styly otvírá perspektivu pro zařazení do A týmu. Proto je start a konečné 6. místo dvojnásobným přínosem.

Ženy U20

Trenérka: Romana Ptáčková, ME divize B – 2. místo (postup do divize A)

Konečně po létech závěrečných proher v boji o postup postoupily do A skupiny. Prohrály jediné utkání, ve všech ukazatelích (% střelby, doskakování, asistence, atd.) byly nejlepší, navíc byly zařazeny i mladší hráčky, čili to je další klad. Trenérka Ptáčková založila hru na rychlém protiútoce a pohybu hráček bez míče v útočné fázi. To bylo v tréninku nejsložitější, neboť hráčky v tomto směru mají rezervy – to platí obecně. Ale také je chvályhodné, i příkladné, že v průběhu celého ME hrály všechny hráčky. To přispělo k dosažení cíle, který si tým dal.

Juniorky U18

Trenér: Jiří Bárta, ME divize A – 11. místo

Hrály A skupinu a skončily na 11. místě. V základní skupině skončily třetí. Jejich prohry končily až příliš velkým rozdílem, to je určité varování. Konečné umístění je však nutno považovat za úspěch, protože splnily základní cíl – udržet A skupinu. Trenér Bárta ve své zprávě připomíná především zbytečné ztráty míče, které pramenily z úzkého repertoáru přihrávek. To by mělo být pro nás poučením při výchově dětí již v útlém věku.

Kadetky U16

Trenér: Richard Fousek, ME divize A – 2. místo (postup na MS 2014)

Přivezly stříbrnou medaili, od první prohry s Francií nastoupily doslova spanilou jízdou – jedna výhra za druhou až do finále, kde prohrály po zcela vyrovnaném průběhu minimálním rozdílem. Druhé místo nebylo náhoda, již výsledky z přípravných turnajů naznačily možnost výborného umístění. Zajistily si postup na MS, a jak ze zprávy trenéra Fouska vyplývá, mají mnohé hráčky ještě řadu rezerv, čili je šance na pokračování a zlepšování. Příprava na MS a ME bude společná, dle návrhu trenéra Fouska, který také připomíná nutnost společné přípravy mladších ročníků.

Výběry U15

Trenéři: Tomáš Bartošek (chlapci) a Petr Kapitulčín (dívky)

Pro rozvoj a zvýšení kvality práce s talentovanými hráči a hráčkami se od sezóny 2012/13 podařila zajistit dlouhodobá příprava kategorie U15 jako předstupeň pro reprezentační družstva U16. Výběry probíhají v průběhu celé sezóny a jsou koordinovány s trenéry kadetů a kadetek U16. Je snahou, aby byla činnost výběrů U15 zintenzivněna a rozšířena o účast na vybraném turnaji (turnajích) v ČR či zahraničí.

SPORTOVNĚ TALENTOVANÁ MLÁDEŽ

Sportovní střediska (SpS)

Výbor SBT nastavil v roce 2012 nový systém SpS, který by měl zlepšit fungování těchto důležitých basketbalových základen. Mezi jejich hlavní úkoly by mělo patřit především vytvoření dostatečně široké hráčské základny ve všech ročnících, vedení družstev kvalitními kvalifikovanými trenéry, pravidelná účast žákovských družstev v žákovské lize a návaznost na kategorie U17 a U19 (ideálně v SCM).

V systému SpS jsou tak v současné době vytvořeny dvě kategorie klubů – SpS „A“ a SpS „B“ s odlišením v přísnosti podmínek činnosti a výši dotace. Hodnocení systému SpS proběhlo v listopadu 2013 a výbor SBT navrhl výboru ČBF několik změn pro rok 2014. Pokud tyto změny budou přijaty, bude v roce 2014 v systému SpS zařazeno 24 chlapeckých (15 SpS „A“ a 9 SpS „B“) a 22 dívčích (13 SpS „A“ a 9 SpS „B“) klubů.

Sportovní centra mládeže (SCM)

Jako každoročně proběhlo v závěru roku 2013 hodnocení činnosti SCM. Dle pravidelného bodování byly v sezóně 2012/13 mezi chlapeckými SCM nejúspěšnější kluby USK Praha, BK Pardubice, BCM Ostrava a BCM Nymburk, mezi dívčími SCM pak BK SŠMH Brno, Sokol Hradec Králové, USK Praha a Basket Slovanka. V roce 2014 bude, podobně jako letos, 11 chlapeckých a 10 dívčích SCM, dotace bude složena z pevné částky (270 000,- Kč) a bonusu za bodování. Vyhodnocení fungování systému SCM v cyklu 2011 – 2014 proběhne na podzim 2014 s případnými úpravami podmínek a zařazených klubů pro následné období 2015 – 2018.

Vrcholová sportovní centra mládeže (VSCM)

VSCM byla zřízena od 1. 1. 2011 v chlapecké složce s cílem péče o mladé talentované hráče ve věku 19 – 23 let. V současné době fungují 3 VSCM (USK Praha, BK Pardubice, JBC Brno).

Sportovní gymnázia (SG)

Basketbal jako kmenový sport je v současné době zařazen na 9 SG v ČR. Výbor SBT se podílí na řízení jejich činnosti prostřednictvím oponentur sportovní činnosti, které probíhají každoročně v závěru školního roku.

VZDĚLÁVÁNÍ TRENÉRŮ

Školení trenérů

Pořádání školení trenérů licence „C“ je v kompetenci oblastních TMK. V roce 2013 proběhla tato školení v 8 oblastech (Praha, Střední Čechy, Západní Čechy, Severní Čechy, Východní Čechy, Jižní Morava, Střední Morava, Severní Morava).

Školení trenérů licence „B“ letos úspěšně absolvovalo 16 trenérů na FSpS MU Brno. V roce 2014 proběhne školení v Praze a Olomouci.

Trenérská škola pro získání licence „A“ byla v letošní sezoně otevřena na FTK UP Olomouc, studium zahájilo 15 trenérů. V roce 2013 úspěšně ukončilo studium Trenérské školy 6 trenérů. Ve školním roce 2014/15 bude 1. ročník Trenérské školy otevřen na UK FTVS Praha.

Semináře

Výbor SBT schválil v roce 2013 konání 11 oblastních seminářů a upořádal 1 celostátní (Nymburk) a 3 regionální (Prostějov, Klatovy, Praha) semináře. Za zmínku určitě také stojí třídenní mezinárodní seminář trenérů ICC 2013, který se konal v rámci MS juniorů U19 v Praze a kterého se zúčastnilo 250 trenérů z ČR i zahraničí.

V rámci vysílání vybraných trenérů na zahraniční semináře se Michal Ježdík zúčastnil v únoru 2013 trenérského semináře v Miláně. Výstupy z tohoto semináře byly prezentovány na semináři v Nymburku a publikovány na trenérském webu 24VTERIN.CZ.

Dvouletý trenérský kurz FIBA Europe ukončila úspěšně v roce 2013 Milena Moulisová. Zároveň byl zahájen další cyklus tohoto kurzu 2013 – 2015, do kterého byli výborem SBT vybráni Tomáš Bartošek (BK Pardubice) a Jakub Večerka (Basket Slovanka).

Projekty ČBF

V rámci rozvojových projektů schválených výborem ČBF jsou realizovány i dva se zaměřením na trenérskou oblast.

- 1) Trenérský web 24VTERIN.CZ byl spuštěn v říjnu 2012. Web je společným produktem ČBF a BK Nymburk a jeho chod je zajišťován tříčlennou redakcí (Michal Ježdík, Tomáš Kaprálek, Petr Novák). Na webu je možno po bezplatné registraci nalézt velké množství různých trenérských materiálů. V současné době je zde více než 60 odborných článků, cca 20 videí, 107 cvičení a 26 basketbalových situací komentovaných 4 odborníky (sekce „4na1“). Dále lze na webu nalézt pravidelné zamyšlení vybrané osobnosti v sekci „Téma měsíce“, pozvánky na trenérské semináře v ČR i zahraničí a mnoho dalších trenérských informací. Web je pravidelně 2x týdně aktualizován, v současné době má více než 1 000 registrovaných uživatelů a průměrná denní návštěvnost je cca 120 osob. Redakce webu připravuje na rok 2014 novou sekci „1na1“, ve které by každý měsíc vybraná osobnost prostřednictvím videorozhovoru odpovídala na dotazy v rámci předem stanoveného téma.
- 2) Podpora vzdělávání mladých trenérů umožnila v letošním roce finančně pomoci 46 trenérům při jejich vzdělávání (22x školení „C“, 3x školení „B“, 18x školení „A“, 3x FECC). Pro rok 2014 se počítá s úpravami tohoto projektu, které budou spočívat v přesunu části finančních prostředků na vytvoření vlastního vzdělávacího programu ČBF pro vybrané trenéry. Tento program by probíhal v průběhu celého kalendářního roku.

ZÁVĚR

Trenéři mužských i ženských reprezentačních družstev poukazují na stále nedostatečné herní činnosti jednotlivce, sílu a rychlost. Poukazování na naše nedostatky a rezervy ve výchově nezmění nic na skutečnosti, že náš basketbal patří v kolektivních sportech mezi nejlepší v ČR. Výsledky v evropských i světových soutěžích to potvrzují. Ale naše trenérská nespokojenost je zárukou, že lze naši úroveň udržet. Cest ke zlepšení je řada.

Za úvahu stojí počty zahraničních hráčů v našich nejvyšších soutěžích, tím je do určité míry omezována herní příležitost pro mladé hráče a hráčky. To se logicky negativně projevuje v reprezentačních družstvech.

Krokem ke zlepšení je zapojení trenéra Blažka do přípravy mládeže. Jeho snaha o zřízení ústředního trenéra mládeže se uskutečnila (v současné době je pro chlapce Jan Slowiak), stejně jako zavedení hry 3 na 3 v oblastních soutěžích minižactva, jehož hlavním cílem je zapojit všechny děti do hry.

Ve všech směrech je nutná spolupráce, na řadě současných úspěchů se ukázala jako prospěšná a pokračování v tomto duchu musí být cílem nás všech. Přes řadu dobrých výsledků nesmíme být spokojeni, to by vedlo k poklesu, nikoli ke zlepšení či udržení kvality. Ta naše nespokojenost s řadou věcí je zárukou, že budeme pokračovat. Proto musíme v té nespokojenosti pokračovat, i Karel Čapek říká, že v ní je pokrok lidstva.

MVDr. Miroslav Vondříčka – předseda SBT

V Praze dne 27. listopadu 2013